

DISCURS DEL PRESIDENT DE LA GENERALITAT EN L'ACTE DE SIGNATURA
DEL PACTE NACIONAL PER A LA IMMIGRACIÓ

19/12/2008

Molt bon dia a tothom,

Fa dos anys, tot just després de prendre possessió del càrrec de President, vaig anunciar la meva voluntat d'impulsar, entre altres, un Pacte Nacional per a la Immigració. Aleshores ja era molt necessari. Avui n'és tant o més encara.

Per això vull començar les meves paraules amb un agraïment ben sincer a tothom, per l'esforç que s'ha dut a terme, tant en el debat i l'elaboració de les mesures que conté el Pacte, com en la preservació de l'objectiu del consens i l'acord al llarg de tot el procés.

Aquest és un acte dels que en podríem dir, estructurals, per al nostre país. Perquè avui assegurem una peça bàsica per a la Catalunya d'ara i, sobretot, per a la del futur. Per a la nació catalana en què viuran les generacions que ens han de succeir. Per a la Catalunya que volem deixar als nostres fills i als nostres néts.

És el tercer pacte nacional que signem en poc més d'un any, després del de l'Habitatge i, fa poques setmanes, el de la Recerca.

Tots tres són acords amplis, que constitueixen una base sòlida per a edificar polítiques i actuacions en temes molt rellevants i que és necessari abordar a partir del màxim consens social i polític.

Perquè aquesta és l'única via per garantir que disposem de les eines adequades per abordar amb èxit la seva evolució futura.

Fent que el conjunt de prioritats, objectius i mesures en relació amb la immigració, sigui tan sòlid, que tingui garantit el seu acompliment. I el tingui, independentment de qui, en un moment determinat, assumeixi la responsabilitat de governar el nostre país.

De governar la Catalunya dels set milions i mig d'homes i dones que som avui, o dels prop de vuit milions que podem ser d'aquí a deu o dotze anys.

Perquè hi ha responsabilitats que són de qui governa, que responen a apostes polítiques, a idees i programes molt determinats i concrets.

Són propostes que es presenten davant la ciutadania quan es demana la seva confiança, i que comprometen al qui les fa.

És el que està fent el govern d'Entesa amb el Pla de Govern, que ara acaba d'arribar a la meitat del seu trajecte per a aquesta legislatura.

Però hi ha responsabilitats que són compartides. Que han-de-ser compartides en les seves orientacions de fons. I la immigració, avui, al nostre país, és una d'aquestes responsabilitats.

Pretendre fer un ampli acord marc sobre la immigració, que només respongués a interessos partidaris, sense buscar el concurs de la màxima representació política i social, hauria estat, probablement, un error polític i, en certa manera, poc responsable.

És cert que aquest pacte respon a una iniciativa del govern de la Generalitat, a la qual jo em vaig comprometre personalment en començar el mandat.

Però, si ha estat un èxit, ho ha estat de tots.

L'aposta i el compromís que el Pacte suposen, els seus objectius, només sortiran bé si els convertim en un èxit de la societat catalana, del seu conjunt.

I ¿quin és l'objectiu d'aquest Pacte Nacional per a la Immigració, quin és el seu horitzó?

Assegurar i garantir que Catalunya, els propers anys, segueix essent un sol poble.

Constituït per una societat oberta i integradora. Una societat respectuosa i que es fa respectar. Que, per aconseguir-ho, comença per respectar-se a si mateixa. Per respectar-se i exigir-se molt.

Que, amb independència de la procedència i diversitat de persones que hi viuen, ofereix als seus habitants un horitzó atractiu per al devenir i els convoca i convida a treballar-hi col·lectivament. Lliurement.

Per això cal que el conjunt dels seus ciutadans (els catalans d'avui, d'ahir i d'abans d'ahir) percebin i sàpiguen que el país els ofereix aquest horitzó compartit.

Avui, en aquest col·lectiu de ciutadans i ciutadanes de Catalunya, hi hem de comptar magrebins, africans, hindús, xinesos, pakistanesos, europeus de l'Est i americans del Sud, i d'una molt llarga llista de països i indrets d'arreu del món.

Aquests homes i dones, juntament amb tots els qui han nascut aquí –ells o els seus fills–, també han de tenir l'oportunitat de construir una Catalunya plural, amb igualtat de drets i deures, sense discriminació de cap tipus per mor de l'origen, la condició o les creences que cadascun d'ells tingui o professi, mentre siguin respectuoses amb la llibertat i els drets dels altres.

El nostre és un país més que mil·lenari que s'ha format amb les aportacions –grans o petites– de milions de persones, abans i ara. Milions de persones de molt diversa procedència.

Malgrat les dificultats passades i presents, tenim raons de pes per sentir-nos orgullosos del que hem estat capaços de fer, del que hem fet. I de com ho hem fet.

Catalunya va acollir i integrar, en successives onades al llarg del segle XX, centenars de milers de persones provinents de la resta d'Espanya. Crec que aquella prova la varem passar amb nota alta: els qui vinguérem i els qui ens acolliren.

Vist amb ulls d'avui, a alguns els pot semblar que aquella fou una qüestió molt diferent.

Però crec que, vistes amb perspectiva i en el marc de la globalització, l'odissea i el coratge d'aquelles famílies que, dolorosament, deixaven la seva terra, amb l'esperança de trobar a Catalunya un camí d'esperança, no serien tan diferents de l'odissea i el coratge dels centenars de milers que els darrers anys han arribat a les nostres costes, ciutats i pobles.

Certament, avui el repte de la integració i l'assoliment dels drets de ciutadania són més complexos, perquè les diferències culturals són més grans, i perquè en poc temps, hem comptat fins a un milió de nouvinguts a Catalunya. Però també és cert que som més capaços d'aprofitar la nostra experiència i la nostra demostrada capacitat d'acollida.

Durant els darrers anys, tant el Govern Catalanista i d'Esquerres com el Govern d'Entesa, hem posat l'accent en resoldre en positiu el repte de la immigració.

Hem abocat grans esforços a ampliar la nostra xarxa de serveis públics. Mantinent la seva qualitat, i millorant-la.

Hem evitat que la immigració sigui un problema.

Ara, en els moments actuals, hem de continuar treballant perquè sigui una oportunitat.

Estic segur que, ara com en el passat, sabrem superar els reptes. Per això avui ens dotem d'una eina potent per treballar-hi: El Pacte Nacional ens marca el camí i ens ajudarà a aconseguir-ho.

Hi ha alguns aspectes clau d'aquest Pacte en els que vull insistir:

En primer lloc la necessitat de gestionar els fluxos migratoris. Avui es fa difícil de justificar l'increment de la immigració, quan no podem atendre les necessitats de treball per a les persones que ja ara viuen a Catalunya, sigui d'on sigui que hagin vingut.

Per sentit de la responsabilitat, només podem convidar altres persones a venir si tenim treball per oferir-los. Si no, les estaríem condemnant a la marginalitat o a un malviure precari, treballant en una economia submergida, contra la qual hem de lluitar per altres raons.

Crec que aquest no seria el camí correcte pel qual hem d'avançar. A més, les dades més recents indiquen que aquest és un criteri compartit pels immigrants potencials, que també pensen el mateix: Aquest any 2008, la immigració al conjunt d'Espanya ha baixat un 35% en relació al 2007.

*

Un altre aspecte especialment rellevant és la integració de les persones i famílies que arriben a Catalunya.

Les institucions del país i el conjunt de la societat catalana volem i hem d'acollir i integrar aquells qui vulguin viure amb nosaltres i entre nosaltres.

Però també esperem que ells es vulguin integrar a la nostra societat, al nostre país. Volem que siguin, sens dubte, ciutadans i ciutadanes de Catalunya. Però ells també han de voler-ho ser.

Els demanem que ens respectin, que coneguin qui som, com som i què som, col·lectivament; que coneguin i respectin la nostra llengua. I també els nostres costums i tradicions.

Com nosaltres respectem i respectarem els seus. Perquè sabem que la Catalunya de demà serà el resultat de la contribució i les aportacions de totes les persones que ara hi viuen i de les que vindran en el futur.

Volem que tothom se senti compromès amb el nostre país. Com Catalunya també es compromet amb cadascuna de les persones que la conformen. També amb els nouvinguts.

Les institucions, les lleis, tota la societat vetllaran perquè es respectin els seus drets. Però alhora exigiran que respectin els drets dels altres i que compleixin els seus deures.

El Pacte d'avui assenyala el camí i formula múltiples propostes per assegurar-ho.

*

El Pacte també explicita que la llengua catalana és i ha de ser un vehicle d'acolliment i d'integració. Hem de fer el que calgui perquè les persones nouvingudes, tinguin facilitat d'accés al català com a llengua pròpia de Catalunya.

Han de veure-la com una eina més per a l'assoliment de la ciutadania. Com un bon camí per sentir-se acollits. Un camí que nosaltres, amb amabilitat, els hem de mostrar.

L'immigrant ha de percebre que ens alegra constatar el seu esforç per parlar la llengua catalana.

El coneixement d'una llengua és una eina per a la llibertat, l'autonomia personal i el progrés.

En el nostre cas, Catalunya té una llengua pròpia i en té una altra de compartida amb el conjunt d'Espanya i amb la majoria de països de l'Amèrica Llatina.

Aquesta és, de fet, la llengua d'una bona part dels nouvinguts a Catalunya. I és bo i enriquidor que la coneguin i puguin utilitzar també els nostres conciutadans.

La coexistència de dues llengües oficials a Catalunya no ha de ser, ni ha de suposar cap problema. Malgrat que hi ha qui en vulgui crear. Perquè hi ha qui voldria que hi hagués, a Catalunya, un conflicte de llengües. Però els pocs que ho pretenen no se'n sortiran. Ni a l'escola ni al carrer.

No podem admetre que, essent el coneixement de les llengües un valor d'enriquiment, la llengua pròpia de Catalunya sigui objecte d'atacs, de menyspreu o de negació, per part d'aquells que, amb l'excusa de defensar la llengua comuna de quaranta o de quatre-cents milions, voldrien arraconar el català a l'àmbit merament domèstic d'uns pocs milions de parlants.

La nostra llengua, a més de ser apta per a qualsevol àmbit de la comunicació, la ciència o la creació, és i ha de ser vista i respectada com

a llengua de prestigi i de progrés social per part de tots els nouvinguts a Catalunya.

Estic segur que treballant amb perseverança i actuant amb confiança avançarem més que no pas amb imposicions. I convertirem el català en llengua comuna i vehicle de comunicació de tots els homes i dones que viuen a Catalunya.

*

En síntesi, doncs, el Pacte posa l'accent en:

-La gestió de fluxos de la immigració.

-La integració social.

-La defensa dels drets.

-L'exigència dels deures.

-El respecte mutu per valors culturals.

-I el coneixement de les llengües oficials, amb voluntat de convertir el català en llengua comuna i compartida, en una societat cada cop més multilingüe.

Aquests són alguns dels aspectes claus d'aquest Acord Nacional per a la Immigració. Objectius que responen a una visió de país enriquidora, plural i respectuosa.

Responen, com he dit abans, a la voluntat de garantir que Catalunya és i seguirà essent un sol poble.

I per fer realitat aquest projecte de país necessitem la concurrència i el treball compartit de totes les forces polítiques, socials i econòmiques de Catalunya.

Si volem assolir uns reptes com els que aquest Pacte recull, descriu i planteja, no ens podem permetre córrer el risc de la divisió. Tots hi perdríem. Sobretot Catalunya.

Per això vull agrair, de nou, l'esforç que s'ha fet i la generositat d'uns i altres.

Començant per la Secretaria d'Immigració del Departament d'Acció Social i Ciutadania, que ha esmerçat grans dosis de temps, talent i energia per teixir els consensos. És el que s'esperava. Però la feina ben feta s'ha de poder reconèixer.

També vull remarcar la importància de comptar, avui, amb la signatura dels màxims representants de Convergència i Unió. L'explicitació pública del seu compromís és un acte de responsabilitat política, social i institucional.

El fet que en aquest Pacte Nacional per a la Immigració, en tot moment, hagin posat per davant la voluntat constructiva i de diàleg, és una mostra de maduresa i és, així ho veig, un reconeixement a l'oferta de mà

estesa que varem fer, en aquesta i altres qüestions, en començar la legislatura.

La nostra societat vol que les forces polítiques contrastin les seves propostes. (Un país sense alternatives de govern perdria qualitat democràtica.) Però la societat catalana vol, també, que determinades qüestions, a determinats nivells, estiguin per damunt de la confrontació política.

Estic segur que, en aquest cas, aprovarà l'esforç de consens i entesa que tots hem fet durant aquests mesos i que avui rubriquem en la signatura del Pacte.

També vull subratllar el valor de comptar amb la major part de les entitats que representen a les persones immigrades que viuen a Catalunya.

La signatura d'aquest Pacte és la millor prova de la seva voluntat d'integració en la nostra societat. Els vull fer arribar el meu agraïment sincer per la seva contribució.

Els temps que venen no seran fàcils per a ningú. És molt probable que la crisi generi alguns episodis que posin a prova la societat catalana i la seva cohesió.

La determinació i fortalesa de les nostres institucions, organitzacions polítiques, socials i empresarials seran bàsiques per superar aquest període.

Estic segur que ens en sortirem, si treballem, tenim coratge i confiem en nosaltres mateixos.

I si comptem amb compromisos i instruments com el que avui hem acordat.

A tots els agraeixo, un cop més, l'esforç i el treball que hi han posat.

Moltes gràcies.